

УДК 343.35:343.3/.7(477)(045)

DOI 10.32782/cuj-2025-1-7

Пономарьова Тетяна Ігорівна

доктор юридичних наук, старший дослідник,
завідувач науково-дослідної лабораторії
з проблем запобігання кримінальним правопорушенням
Донецького державного університету внутрішніх справ
ORCID: 0000-0002-5209-0234

МЕТА ЯК ОБОВ'ЯЗКОВА ОЗНАКА СУБ'ЄКТИВНОЇ СТОРОНИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 359 КК УКРАЇНИ

У статті проаналізовано підходи вчених до визначення можливості встановлення мети як обов'язкової ознаки кримінального правопорушення, передбаченого ст. 359 КК України. Вказано, що наразі чинна редакція ст. 359 Кримінального кодексу України, в якій встановлено кримінальну відповідальність за незаконні придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації не відтворює рівня суспільної небезпечності, достатнього для криміналізації такого діяння. Аналіз судової практики надає підставу для констатації, що суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 359 КК України потребує доопрацювання, а саме – визначення обов'язковою ознакою мети вчинення такого діяння. Вказане зумовлено потребою в удосконаленні порядку притягнення осіб, які вчинили незаконні дії зі спеціальними технічними засобами негласного отримання інформації до адміністративної та кримінальної відповідальності. Констатовано, що саме вказівка на використання без мети негласного отримання інформації, а також незнання того, що технічний засіб належить до таких, що скеровані на негласне отримання інформації стає підставою для визнання можливим притягати особу до адміністративної відповідальності.

Підсумовано, що встановлення у диспозиції ч. 1 ст. 359 КК України спеціальної мети вчинення незаконних дій зі спеціальними технічними засобами негласного отримання інформації надасть можливість, по-перше, правильно визначити безпосередній об'єкт такого діяння – право громадянина на недоторканність приватного життя, особисту та сімейну таємницю та родовий об'єкт – суспільні відносини, що забезпечують конституційні права та свободи людини і громадянина. По-друге, за таких умов ст. 195-5 КУпАП також може бути переглянута та викладена в новій редакції, в якій було б передбачено відповідальність за незаконні дії зі спеціальними технічними засобами негласного отримання інформації без мети втручання у приватне життя. Це надасть можливість усунути колізію із встановленням адміністративної відповідальності за зберігання, яке вчиняється після кримінально караного придбання.

Ключові слова: суб'єктивна сторона, мета, спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації, кримінальне правопорушення, оперативно-розшукова діяльність, негласні слідчі (розшукові) дії, приватне спілкування, суспільна безпека, кримінальна відповідальність.

Ponomarova T. I. Purpose as a mandatory indication of the subjective part of a criminal offense provided for in Article 359 of The Criminal Code of Ukraine

The article analyzes the approaches of scientists to determining the possibility of establishing a purpose as a mandatory feature of a criminal offense, provided for in Article 359 of the Criminal Code of Ukraine. It is indicated that the current version of Article 359 of the Criminal Code of Ukraine, which establishes criminal liability for illegal acquisition, sale or use of special technical means of obtaining information, does not reproduce the level of social danger sufficient to criminalize such an act. The analysis of judicial practice provides grounds for stating that the subjective side of the composition of the criminal offense, provided for in Part 1 of Article 359 of the Criminal Code of Ukraine, requires further development, namely, the definition of the purpose of committing such an act as a mandatory feature. This is due to the need to improve the procedure for bringing persons who have committed illegal actions with special technical means of covertly obtaining information to administrative and criminal liability. It is stated that it is the indication of use without the purpose of secret obtaining of information, as well as ignorance of the fact that such a technical means belongs to those that are

aimed at secret obtaining of information, which becomes the basis for recognizing the possibility of bringing a person to administrative responsibility.

It is concluded that the establishment in the disposition of Part 1 of Article 359 of the Criminal Code of Ukraine of the special purpose of committing illegal actions with special technical means of secret obtaining of information will make it possible, firstly, to correctly determine the direct object of such an act – the right of a citizen to the inviolability of private life, personal and family secrets and the generic object – public relations that ensure the constitutional rights and freedoms of man and citizen. Secondly, under such conditions, Art. 195-5 of the Code of Administrative Offenses can also be revised and reworded to provide for liability for illegal actions with special technical means of covertly obtaining information without the purpose of interfering with private life. This will make it possible to eliminate the conflict with the establishment of administrative liability for storage, which is committed after criminally punishable acquisition.

Key words: *subjective side, purpose, special technical means of covertly obtaining information, criminal offense, operational-search activities, covert investigative (search) actions, private communication, public danger, criminal liability.*

Вступ. Удосконалення кримінальної відповідальності та покарання за кримінальні правопорушення, пов'язані із незаконним обігом та використанням спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації має бути одним із пріоритетних завдань правотворчої діяльності. Це можна пояснити тим, що такі засоби використовуються в оперативно-розшуковій діяльності, а також під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій, пов'язаних із втручанням у приватне спілкування. Відповідно, їх використання особами, які не мають на це передбаченого законом дозволу, посягає на закріплене у Конституції право громадян на приватне життя. Проте наразі чинна редакція ст. 359 Кримінального кодексу України (далі – КК України), в якій встановлено кримінальну відповідальність за незаконні придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації не відтворює рівня суспільної небезпечності. Як видається, причиною, яка зумовлює таку ситуацію є відсутність у диспозиції ч. 1 ст. 359 КК України такої ознаки як мета кримінального правопорушення.

Матеріали та методи. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення, передбаченого ст. 359 КК України була предметом досліджень таких учених як В.Я. Бондаренко, Б.Д. Леонов, Т.В. Лутак, В.І. Павликівський, О.Ф. Пасека, В.С. Серьогін, А.О. Хлопов та ін. Проте низка проблем залишилась нерозв'язаною, що зумовлює актуальність обраної теми дослідження.

Методологічну основу дослідження складає системно-структурний метод, який було

застосовано під час аналізу спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації як предмету кримінального правопорушення, передбаченого ст. 359 КК України; метод моделювання в комплексі із соціологічними методами (вивчення обвинувальних вироків, викладених у Єдиному реєстрі судових рішень) надали можливість узагальнити інформацію про обставини кримінальних правопорушень, передбачених ст. 359 КК України.

Метою статті є визначення можливості встановлення мети як обов'язкової ознаки кримінального правопорушення, передбаченого ст. 359 КК України.

Результати. Відтак, А.М. Бібік зауважує, що суб'єктивна сторона злочину – це внутрішня сторона злочину, тобто психічна діяльність особи, що відображує ставлення її свідомості та волі до суспільно небезпечного діяння, що нею вчиняється, і до його наслідків. Таким чином, можна зробити висновок, що суб'єктивна сторона – це ознаки, що характеризують злочин із внутрішнього боку. Значення суб'єктивної сторони полягає в тому, що завдяки її правильному визначенню: 1) здійснюється належна кваліфікація діяння та його відмежування від інших злочинів; 2) встановлюється ступінь суспільної небезпеки діяння й особи, яка його вчинила; 3) здійснюється індивідуалізація покарання злочинця, вирішується питання про можливість його звільнення від кримінальної відповідальності й покарання. Процеси, що відбуваються у психіці людини, поділяються на інтелектуальні, емоційні та вольові. Вони

існують у тісній нерозривній єдності, але їх окреме дослідження, як побачимо далі, має велике значення для правильного встановлення суб'єктивної сторони складу злочину. На підставі зазначених процесів психіки зміст суб'єктивної сторони складу злочину визначається за допомогою юридичних ознак, що її складають: вина, мотив, мета, емоційний стан. Вони є різними формами психічної активності, але водночас нерозривно пов'язані між собою і взаємозалежні. Це явища з самосійним змістом, у структурі суб'єктивної сторони вони не поглинають одне одного, мають різне, тільки їм притаманне, правове значення [1].

Р.В. Вереша вказує, що форма вини визначається закріпленням у законі співвідношенням психічних елементів (свідомості та волі) вини, тобто різними за інтенсивністю та визначеністю інтелектуальними і вольовими процесами, що відбуваються в психіці суб'єкта злочину. Вона вказує на спосіб інтелектуальної та вольової взаємодії суб'єкта з обставинами, що становлять юридичну характеристику конкретного виду злочину. Необхідно зазначити, що, незважаючи на те, чи бажає особа настання певних суспільно небезпечних наслідків, чи прагне просто вчинити дії, які утворюють об'єктивну сторону конкретного злочинного діяння, вона хоче (свідомо припускає) досягти певного результату. Інакше кажучи, особа при умислі у будь-якому випадку діє цілеспрямовано. Причому цілеспрямованість тут означає не лише досягнення певного результату, а й реалізацію бажання особи на вчинення злочинних діянь. Отже, умисна форма вини – це психічне ставлення суб'єкта до вчинюваного ним злочину, за якого інтелектуальний момент виражається у свідомому ставленні до суспільно небезпечного діяння, а вольовий – у цілеспрямованості злочинної діяльності [2, с. 206, 212].

Відповідно до ст. 23 КК України, основою та обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони кримінального правопорушення є вина, якою є психічне ставлення особи до вчинюваної дії чи бездіяльності, передбаченої цим Кодексом, та її наслідків, виражене у формі умислу або необережності [3]. Визначення форми вини є основним етапом

під час кваліфікації кримінальних правопорушень, оскільки ставлення особи до вчинюваного протиправного діяння, розуміння та бажання настання суспільно небезпечних наслідків відтворюють зміст кримінальної події. З кримінальної процесуальної точки зору ознаки суб'єктивної сторони, відповідно до ст. 91 КПК України [4] складають більший відсоток переліку обставин, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні (п. 2 ст. 91 та частково – п.п. 3,4 та 5 ст. 91 КПК України).

У ч. 1 ст. 359 КК України встановлено кримінальну відповідальність за незаконне придбання або збут спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, а також незаконне їх використання [3]. Виходячи із наведеної диспозиції, можна констатувати, що законодавцем безпосередньо не вказано на форму вини такого кримінального правопорушення, водночас зважаючи на визначені форми реалізації об'єктивної сторони очевидним висновком є те, що така вина має бути умисною, оскільки особа розуміє протиправність посягання на охоронювані відносини та бажає його вчинити.

Винятком є лише ч. 2 ст. 359 КК України, в якій передбачено кримінальну відповідальність за вчинення таких дій, якщо вони заподіяли істотну шкоду охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб [3]. З огляду на визначений законодавством матеріальний елемент – істотну шкоду охоронюваним правам та інтересам, який відсутній у ч. 2 кримінально-правової норми, можна вважати, що у такому випадку наявна змішана форма вини – умисел відносно незаконного придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації та необережність щодо наслідків у виді завдання істотної шкоди.

Водночас аналіз судової практики надає підставу для констатації, що суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 359 КК України потребує доопрацювання, а саме – визначення обов'язковою ознакою мету вчинення

такого діяння. Вказане зумовлено потребою в удосконаленні порядку притягнення осіб, які вчинили незаконні дії зі спеціальними технічними засобами негласного отримання інформації до адміністративної та кримінальної відповідальності.

Так, у Кодексі України про адміністративні правопорушення у ст. 195-5 передбачено адміністративну відповідальність за незаконне зберігання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації. КК України у ст. 359 передбачено відповідальність за придбання, збут та використання таких засобів. Отже, очевидним висновком є відсутність логічного співвіднесення форм реалізації об'єктивної сторони адміністративного та кримінального правопорушення, оскільки, як видається зберігання, за яке встановлено адміністративну відповідальність не є можливим без придбання, яке є кримінально караним діянням. Вказане також підтверджується судовою практикою у справах про адміністративні правопорушення.

Так, відповідно до обставин справи про адміністративне правопорушення, викладених у постанові Купянського міськрайонного суду Харківської області від 18.01.2019 року (справа № 628/88/19), ОСОБА_1 26.12.2018 року об 11.30 год., знаходився у кафе «Смак», що розташоване за адресою: Харківська область, м. Куп'янськ, м-н Ювілейний, буд. 20, та демонстрував іншим відвідувачам кафе предмет, який за візуальними ознаками схожий на кулькову ручку чорного кольору з вставками золотистого кольору у верхній її частині, а також із отворами у кількості трьох штук. В ході огляду ОСОБА_1 пояснив, що вказана ручка оснащена камерою та диктофоном. Зазначений прилад було виявлено та складено протокол огляду та вилучення речей, оскільки за зовнішніми ознаками вказаний предмет схожий на спеціальний засіб негласного отримання інформації. В судовому засіданні ОСОБА_1 винним себе визнав повністю, пояснив, що через мережу Інтернет придбав предмет у вигляді ручки із функціями прихованого аудіо відеозапису та зберігав для власного використання, не знав, що це

є забороненим товаром. Таким чином, своїми діями ОСОБА_1 скоїв адміністративне правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 195-5 КупАП, тобто незаконне зберігання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації [5].

Виходячи із наведеного вироку, залишається не у повній мірі зрозумілим, чому не дивлячись на те, що правопорушник вказав на те, що придбав спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації, судом було прийнято рішення про притягнення його до адміністративної відповідальності.

Відповідно до обставин справи про адміністративне правопорушення, викладених у постанові Хотинського районного суду Чернівецької області від 11 лютого 2019 року (справа № 724/221/19), 23.12.2018 року на одній із торговельних інтернет-платформ ОСОБА_1 здійснив замовлення пристрою «Міні А8» з функцією віддаленого аудіозапису та позиціонування. Вказаний пристрій, з використанням можливостей внутрішньодержавної кур'єрської служби «Нова Пошта», надісланий ОСОБА_1. 27.12.2018 року на вказаному відділенні кур'єрської служби «Нова Пошта» ОСОБА_1 забрав надісланий йому «Міні А8» та у період з 27.12.2018 року по 16.01.2019 року зберігав його у себе вдома. 16.01.2019 року о 11.00 год. на території автовокзалу м. Хотин (Чернівецька область, м. Хотин, вул. Шевченка, 61а), співробітниками Управління СБУ в Чернівецькій області задокументовано факт незаконного зберігання гр. ОСОБА_1 спеціального технічного засобу негласного отримання інформації. Зокрема, шляхом особистого огляду ОСОБА_1 на який він надав свою добровільну згоду, у присутності ОСОБА_4 та ОСОБА_5, виявлено пристрій ззовні схожий на GPS-трекер «Міні А8» (ідентифікатор 35564405352757) із картою мобільного оператора ПрАТ «ВФ Україна». З приводу виявленого, гр. ОСОБА_1 зазначив, що даний технічний пристрій, схожий на GPS-трекер, замовив на одній із торговельних інтернет-платформ. Вказаним технічним засобом ОСОБА_1 зацікавився після перегляду відеороликів на сайті Youtube та хотів перевірити функціональність при-

строю особисто в домашніх умовах. Проте, що вказаний пристрій «Mini A8» можна застосувати для негласного отримання та фіксації інформації ОСОБА_1 не знав, здійснювати дії спрямовані на негласне отримання інформації наміру не мав та не має. На особу було накладено адміністративне стягнення у виді штрафу у розмірі 850 (вісімсот п'ятдесят) гривень з конфіскацією спеціального технічного засобу – GPS-трекер «Mini A8» [6].

Таким чином, як і у першому випадку, правопорушник у суді вказував на те, що придбання спеціального технічного засобу негласного отримання інформації не було зумовлено метою використання його за призначенням. Аналіз постанов суду та судових вироків надає підставу для констатації, що саме вказівка на використання без мети негласного отримання інформації, а також незнання того, що такий технічний засіб належить до таких, що скеровані на негласне отримання інформації стає підставою для визнання можливим притягати особу до адміністративної відповідальності.

Так, наприклад, у вирокі Козятинського міськрайонного суду Вінницької області 21.12.2020 (справа № 133/3019/20) особу визнано винною у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 359 КК України за таких обставин: *ОСОБА_4 у січні 2020 року, перебуваючи на території ринку «Центральний» у невстановленої досудовим розслідуванням особи, незаконно придбав технічний пристрій, який відноситься до спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації і придатний до використання. Після придбання вказаного спеціального технічного засобу ОСОБА_4 встановив у пристрій наявну у нього сім-карту оператора мобільного зв'язку «lifecell» та карту пам'яті «Samsung micro sd 2Gb». Після чого, шляхом надсилання смс повідомлення з текстом «777» з особистого номера мобільного телефону пересвідчився у його працездатності. В подальшому ОСОБА_4, на початку серпня 2020 року, перебуваючи на посаді інструктора службового собаківництва Дорожнього розплідника службових*

собак ВП «Козятинський загін воєнізованої охорони» РФ «Південно-Західна залізниця» АТ «Українська залізниця», маючи вільний доступ до службового кабінету інструктора службового собаківництва Дорожнього розплідника службових собак ВП «Козятинський загін воєнізованої охорони» РФ «Південно-Західна залізниця» АТ «Українська залізниця» ОСОБА_5, котрий знаходиться у приміщенні за адресою: Вінницька область, м. Козятин, вул.8-Гвардійська, 62, усвідомлюючи протиправність своїх дій, на виконання злочинного умислу, спрямованого на негласне одержання інформації про ОСОБА_5 та осіб, які відвідують її службовий кабінет, за допомогою магнітних дисків, що вмонтовані в корпус зазначеного спеціального технічного засобу, встановив його на зовнішній частині дна сейфу, розміщеного у службовому кабінеті останньої. Вказаний спосіб розміщення спеціального технічного засобу унеможливував його візуальне виявлення співробітниками і відвідувачами зазначеного підрозділу. У період до 11.08.2020, коли вказаний спеціальний технічний засіб був вилучений працівниками УСБУ у Вінницькій області в ході огляду службового кабінету ОСОБА_5, ОСОБА_4, усвідомлюючи протиправність своїх дій, незаконно його використовував, отримуючи на власний мобільний телефон аудіо інформацію про дії та розмови осіб, які перебували у вказаному кабінеті [7].

Отже, фактично, криміналізація незаконних дій із спеціальними технічними засобами негласного отримання інформації була зумовлена суспільною небезпекою наслідків такого протиправного діяння, а саме отримання особою несанкціонованого доступу до приватної інформації. Беззаперечним фактом є те, що лише факт придбання або нецільового використання (кримінальне законодавство не визначає способів використання таких засобів) не визнає суспільну небезпечність такого кримінального правопорушення.

Аналогічну позицію мають і вчені. Так, наприклад, В.Я. Бондаренко вказує на недоцільність встановлення кримінальної відповідальності за придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів, що

можуть використовуватись для негласного отримання інформації, з ігноруванням мети вчинення таких дій. Доведено, що суспільна небезпека таких діянь виникає лише у разі неправомірного використання таких засобів для отримання інформації негласно, або з метою її подальшого неправомірного використання, або якщо внаслідок таких дій порушується право інших осіб на приватність. Водночас констатовано відсутність реальної суспільної небезпеки під час застосування спеціальних технічних засобів, котрі можуть використовуватись для негласного отримання інформації з метою забезпечення власної безпеки, охорони майна тощо [8].

О.Ф. Пасека зазначає, що законодавець необґрунтовано відмовився від конкретизації у цій статті спеціальної мети. Зміст ст. 359 КК України дає підстави для висновку, що незаконне придбання, збут або використання СТЗНОІ може бути вчинено з будь-якою метою. Однак у цьому разі не складно уявити ситуацію, за якої особа придбала той чи інший технічний засіб фіксації інформації з метою, наприклад, документування злочинних дій іншої особи, чи для власного використання в побуті. В таких випадках віднайти в діях особи необхідний і достатній рівень суспільної небезпеки є доволі складним завданням. Звісно, для таких ситуацій завжди можна застосувати положення ч. 2 ст. 11 КК України, однак судова практика промовисто свідчить про те, що судові та правоохоронні органи мало переймаються тим, для чого особа придбала, збула чи використовувала такий засіб. Очевидно, що суспільна небезпека дій, передбачених ст. 359 КК України, полягає не стільки у вчиненні цих дій, скільки у їхньому подальшому використанні – негласному отриманні інформації. Хоча й у цьому випадку не завжди можна стверджувати про достатній рівень суспільної небезпеки, адже у разі негласного отримання інформації з метою фіксації протиправних дій інших осіб таке діяння видається радше суспільно корисним, аніж суспільно небезпечним [9].

Відповідно, придбання та використання за цільовим призначенням спеціальних технічних засобів негласного отримання інфор-

мації вже апріорі підтверджує те, що особа, яка вчинила такі діяння усвідомлює цільове призначення таких засобів. Тоді як за відсутності спеціальної мети особа може надавати неправдиві свідчення щодо своєї необізнаності та придбання спеціальних технічних засобів для використання, яке не пов'язане із втручанням у приватне життя (для охорони житла, встановлення контролю за власними дітьми тощо).

Отже, встановлення у диспозиції ч. 1 ст. 359 КК України спеціальної мети вчинення незаконних дій зі спеціальними технічними засобами негласного отримання інформації надасть можливість, по-перше, правильно визначити безпосередній об'єкт такого діяння – право громадянина на недоторканість приватного життя, особисту та сімейну таємницю та родовий об'єкт – суспільні відносини, що забезпечують конституційні права та свободи людини і громадянина. По-друге, за таких умов ст. 195-5 КУпАП також може бути переглянута та викладена в новій редакції, в якій було б передбачено відповідальність за незаконні дії зі спеціальними технічними засобами негласного отримання інформації без мети втручання у приватне життя. Це надасть можливість усунути колізію із встановленням адміністративної відповідальності за зберігання, яке вчиняється після кримінально караного придбання. Таким чином, видається доцільним встановити кримінальну відповідальність саме за *незаконне використання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації з метою втручання у приватне спілкування*.

Висновки. Проведене дослідження надало підставу для констатації, що кримінальне правопорушення, передбачене ст. 359 КК України потребує перегляду та актуалізації, особливо в умовах воєнного стану. По-перше, доцільним є перегляд суспільної небезпечності такого протиправного діяння; по-друге, вирішення доцільності подальшого розміщення його у XV розділі кримінального законодавства; по-третє – удосконалення суб'єктивної сторони – вирішення доцільності визначення спеціальної мети; по-четверте – перегляд доцільності виключення спеціальних тех-

нічних засобів негласного отримання інформації із переліку предметів контрабанди; по-п'яте – визначення можливості встановити кримінальну відповідальність за придбання та збут таких засобів як посягання на господарську діяльність.

Література

1. Бібік А.М. Поняття і значення суб'єктивної сторони злочину. URL: <https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/743/398.pdf?sequence=1>
2. Вереша Р.В. Проблеми суб'єктивної сторони складу злочину: дис. ... д-ра юрид. наук. Київ. Національна академія внутрішніх справ. 2017. 583 с.
3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
4. Кримінальний процесуальний кодекс від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
5. Постанова Купянського міськрайонного суду Харківської області від 18.01.2019 року (справа № 628/88/19). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/79300838>
6. Постанова Хотинського районного суду Чернівецької області від 11 лютого 2019 року (справа № 724/221/19). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/79736382>
7. Вирок Козятинського міськрайонного суду Вінницької області 21.12.2020 (справа № 133/3019/20). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93686044>
8. Бондаренко В.Я. Кримінальна відповідальність за незаконне поводження зі спеціальними технічними засобами негласного отримання інформації за кримінальним правом України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Львів, 2016. 205 с.
9. Пасека О.Ф. Окремі проблемні аспекти кримінальної відповідальності за незаконне придбання, збут або вико-ристання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації за КК України. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія «Юридична»*. 2016. Вип. 2. С. 301–310.

References

1. Bibik, A.M. (2014). Poniattia i znachennia subiektyvnoi storony zlochyynu [The concept and meaning of the subjective side of a crime]. Retrieved from: <https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/743/398.pdf?sequence=1> [in Ukrainian].
2. Veresha, R.V. (2017). Problemy subiektyvnoi storony skladu zlochyynu [Problems of the subjective side of the crime: dissertation in law]. Doctor's thesis. Kyiv. Natsionalna akademiia vnutrishnikh sprav. 583 s. [in Ukrainian].
3. Kryminalnyi kodeks Ukrainy vid 05.04.2001 № 2341-III [Criminal Code of Ukraine dated 05.04.2001 No. 2341-III]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> [in Ukrainian].
4. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks vid 13.04.2012 r. № 4651-VI [Criminal Procedure Code of April 13, 2012 No. 4651-VI] Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> [in Ukrainian].
4. Postanova Kupianskoho miskraionnoho sudu Kharkivskoi oblasti vid 18.01.2019 roku [Resolution of the Kupyanskyi City District Court of Kharkiv Region dated 18.01.2019] (sprava № 628/88/19). Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/79300838> [in Ukrainian].
5. Postanova Khotynskoho raionnoho sudu Chernivetskoi oblasti vid 11 liutoho 2019 roku [Resolution of the Khotyn District Court of Chernivtsi Region dated February 11, 2019] (sprava № 724/221/19). Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/79736382> [in Ukrainian].
6. Vyroky Koziatynskoho miskraionnoho sudu Vinnytskoi oblasti 21.12.2020 [Verdict of the Kozyatyn City District Court of Vinnytsia Region dated December 21, 2020] (sprava № 133/3019/20). Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93686044> [in Ukrainian].
7. Bondarenko, V.Ia. (2016). Kryminalna vidpovidalnist za nezakonne povodzhennia zi spetsialnymy tekhnichnymy zasobamy neh-lasnoho otrymannia informatsii za kryminalnym pravom Ukrainy [Criminal liability for illegal handling of special technical means of secret information obtaining under the criminal law of Ukraine]. *Candidate's thesis*. Lviv. 205 s. [in Ukrainian].
8. Pasieka, O.F. (2016). Okremi problemni aspekty kryminalnoi vidpovidalnosti za nezakonne prydbannia, zbut abo vyko-rystannia spetsialnykh tekhnichnykh zasobiv nehlasnoho otrymannia informatsii za KK Ukrainy [Certain problematic aspects of criminal liability for illegal acquisition, sale or use of special technical means of covert obtaining of information under the Criminal Code of Ukraine]. *Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav. Serii «Iurydychna»*, 2, 301–310 [in Ukrainian].